

Мишљење суда у Хагу које смо, истина, тражили да чујемо, а када смо га чули онда смо рекли да „није то то“ јер смо ми уствари питали нешто друго (а нисмо питали то што су нам рекли), то мишљење јесте, на крају крајева, оно што не би требало да нас је изненадило. А јесте изненадило људе који у Србији слушају вести, па чак и ако им не верују (као што им не верују) или их не занимају (као што их углавном не занимају), чак и ако се информшу преко других медија или их ништа не интересује па се уопште не информшу - чак и ако, дакле, не верују ни у Јеремићев патриотизам а посебно у Тадићеве изборне слогане (које слушамо већ две и по године), чак ни тада, са свим оградама према ономе што прича држава, грађани нису очекивали такво мишљење. Нису очекивали да оно буде тако директно, нису очекивали да тај суд заиста погази оно што се зове међународно право, нису очекивали да буде тако неправедно, надали су се да ће устукнути барем из страха да се слични процеси не почну догађати у читавој Европи.

Али десило се, као и оно пре што се десило. Као што се десило самопроглашење, као што се десио 17 март, па '99, и оно још раније... као оно што се десило осамдесетих, и још раније.. '74 када је написан онај Устав, и још раније... све се десило. Део је пројекта.

А у склопу пројекта живе неки људи. На оно питање које произилази из неправедног одговора, на питање које смо поставили раније (не себи него суду) и нисмо добили жељени одговор, то право питање које би требало да поставимо себи јесте - колико нас уопште интересује то Косово? Колико нас интересују људи који су тамо остали, упркос „инцидентима“ који нису никакви инциденти него решеност Албанаца са Косова да на том месту направе државу, и упркос увек недовољно информисаној, заинтересованој и поштеној политици коју Србија води? Колико нас занима све оно о чему бисмо обавештавали свет да смо макар мало посвећени проблему Косова? Живот оних наших сународника који нису отишли са тог нашег тла?

Ако нас не занима све то, него нас занимају (како изгледа) само паре које се могу зарадити на „борби за Косово“, онда је мишљење овог суда добар повод да то кажемо. Али ми то не кажемо. Ми слушамо председника који прича како ће се тражити ново мишљење, како нисмо добили прави одговор на питање и како ћемо опет питати и тако тражити још мишљења околу по свету, док Срби на Косову више и не причају о томе шта је суд рекао. Причају о прослави коју су организовали Албанци, причају о томе како им није ни до чега, како ће нестати, како су знали да ће мишљење суда бити такво какво је... док држава која је послушно повукла скоро све институције с Косова, која је

уосталом потписала да Еулекс дође и на том месту имплементира републику Косово, док та и таква држава која их бесомучна употребљава деценијама и ништа разумно не поставља тамо да заживи и буде нека конструкција способна да опстане, док та држава прича како није одустала од борбе за Косово. Истина је да је одустала давно. И да не сме да им каже. Ни њима доле ни онима с друге стране административног прелаза.

По селима, по енклавама или прецизније срединама у којима се до децентрализације (и то у режији Приштине и канцеларије Питера Фејта) у којима се, дакле, до децентрализације живело као у правим резерватима, и које су посећивали једино они који би долазили да се сликају викендом у њима, са Србима као са Индијанцима, по местима где је сваког месеца мање српских кућа него претходног - по тим местима где су и ти манастири, та наша историја и доказ да је Косово Србија јер само тако може да буде, по тим полунапуштеним градићима који ће, ако људи наставе одлазе, остати споменици - живе они којима је можда већ и „свеједно како се зове та држава“ и да ли је то Косово или је то Србија, јер је то и једно и друго и тако је било и остаће, док год остану и они... ти људи о којима не причамо док причамо о резолуцијама, првој, оној нашој то јест Слобиној и овој новој, њиховој, о независности - која је управо прозвана легитимном.

И сада би требало:

Или да кажемо „ми сада нећемо у ЕУ“ (што би чак било и за поштовање) и онда да кажемо нашим људима „ми смо сада у једном рату“ (што би људи иако су постали летаргични вероватно прихватили после нешто уверавања од државе да то има смисла и да их, овај пут, неће оставити на цедилу) и онда да платимо тим људима и да занимање „косовски Србин“ постане једно часно, а не једно занимање којем се изругујемо, и да не кукамо него да шаљемо новац на Косово, али не да га перемо. Као до сада. И да идемо доле, стално, да шаљемо децу, да купујемо земљу, да започињемо послове. Да тамо живимо, а не да седимо, згрожени, у нашим градовима и да оговарамо Србе са Косова, да нам сметају што су дошли, да нам сметају што су доле, да нам сметају што постоје, јер да нема њих - лако бисмо ми са Косовом. Лако их проглашавамо за издајнике или лопове, лако им бројимо стварне и измишљене некретнине по Србији и свету, и верујемо, арогантни, да бисмо ми то много боље, да бисмо бранили свету српску земљу достојанственије и лепше, речима.

Или да не будемо арогантни. Ако нећемо у рат за Косово, као што (сва је прилика) нећемо, ако нећемо одустати од нашег ЕУ пута, иако ЕУ није заинтересована за нас колико се претварамо да јесте, ако смо желећи и ЕУ и Косово изгубили и ЕУ и Косово -

можда бисмо сада могли да погледамо у правцу те Приштине. И да преговарамо о тим техничким питањима, и извучемо нешто за тај народ, наш народ, који је тамо остао. Да престанемо тајно да разговарамо са Приштином, да онај ко је то до јуче радио тајно, почне од данас да ради то исто али сада јавно. Да престанемо да лажемо. Нема више времена, ионако нико не верује у те лажи, људи на Косову посебно, све су лажи искусили на својој кожи, време је да знају ко се и шта у њихово име договара. И са ким.

И, на крају, пошто не умемо ни једно ни друго, ни да бранимо ни да не бранимо Косово, нећемо урадити ништа. Можда ћемо се цењкати за север, можда ћемо опет бити у међу првим вестима светских медија када будемо правили нову резолуцију, лагаћемо док год будемо могли да се броимо за Косово, српских институција готово и да неће бити, Србе који су у косовским институцијама ћемо гледати подозриво и са презиром, онај народ доле ће нам бити све даљи и све мање схватљив, онда ћемо полако престати да осуђујемо те људе и занимаће нас исто као Срби у Хрватској (значи ни мало) и после много година признаћемо да смо све што смо могли да урадимо - урадили погрешно, прекасно или прерано. У сваком случају кад не треба.